

IBZ In een notendop

Organogram

1. Directie en beheer van de FOD

Voorzitster van het directiecomité: Isabelle Mazzara

2. Stafdirecties

2.1. Stafdirectie Personeel en Organisatie/Logistiek

2.2. Begroting en Beheerscontrole

2.3. Stafdirectie ICT

3. Coördinatie- en ondersteuningsdiensten

3.1. Cel strategische ondersteuning

3.2. Cel informatieveiligheid en interne controle

3.3. Cel beheer Europese fondsen

3.4. Interne ondersteuningsdienst

- Juridische dienst
- Internationale cel
- Informatie- en communicatiedienst
- Sociale dienst

3.5. Interne dienst voor preventie en bescherming op het werk: Paul Froeyman

4. Algemene directies

4.1. AD Civiele Veiligheid

- 112/100-centra
- Calltakers 101
- Operationele eenheden Civiele Bescherming

4.2. AD Instellingen en Bevolking:

- Regionale diensten van het Rijksregister

4.3. AD Veiligheid en Preventie

4.4. AD Crisiscentrum

4.5. AD Dienst Vreemdelingenzaken

- Centra voor illegalen

4.6. Personeel ter beschikking gesteld aan de gouverneurs

Inleiding

Veiligheid, crisisbeheer, brand- en inbraakpreventie, beheer van het Rijksregister, organiseren van verkiezingen, uitreiken van identiteitskaarten, beheren van migratiestromen ... Dit is slechts een greep uit het takenpakket van onze Federale Overheidsdienst (FOD) Binnenlandse Zaken. Deze brochure geeft een overzicht van de gevarieerde en uitgebreide waaier van activiteiten die wij voor onze rekening nemen.

De talrijke opdrachten van de FOD Binnenlandse Zaken worden uitgevoerd door vijf algemene directies: Civiele Veiligheid, Veiligheid en Preventie, Crisiscentrum, Instellingen en Bevolking én Dienst Vreemdelingenzaken.

Daarbij komen nog het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV), twee onafhankelijke instanties die betrokken zijn bij

het vreemdelingenbeleid en aan wie de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken personeel ter beschikking stelt.

De personeelsleden van de Centrale dienst voor Duitse vertaling behoren eveneens tot onze FOD, net als de medewerkers van de provinciegouverneurs die zich inlaten met federale taken.

Sinds april 2014 is de leiding van ons departement in handen van Isabelle Mazzara, de voorzitter van het directiecomité. Zij superviseert de werking en zorgt voor de coördinatie van de FOD. Zij wordt daarin bijgestaan door de Cel strategische ondersteuning, die haar adviseert over alle dossiers en projecten van ons departement.

De Interne ondersteuningsdienst hangt rechtstreeks af van de voorzitter. Hij omvat vijf specifieke diensten: de Juridische dienst, de Informatie- en communicatiedienst, de Sociale dienst, de Interne dienst voor preventie en bescherming op het werk en de Internationale cel. Ook de Cel informatieveiligheid en interne controle ressorteert rechtstreeks onder het gezag van de voorzitter. Daarnaast beschikt Binnenlandse Zaken nog over drie stafdiensten: Personeel en Organisatie (P&O), Begroting en Beheerscontrole (B&B) en Informatie- en Communicatietechnologie (ICT).

Rekening houdend met de maatschappelijke context, staat ons departement momenteel meer dan ooit voor enorme uitdagingen. Denken we maar aan het uitwerken van antiterreurmaatregelen, het nemen van initiatieven tegen radicalisering en het beheren van de vluchtelingencrisis. Samen met onze binnenlandse en internationale partners stellen we alles in het werk om de veiligheid van onze burgers zo goed mogelijk te vrijwaren.

Civiele Veiligheid

De belangrijkste opdracht van onze algemene directie Civiele Veiligheid bestaat erin mensen te beschermen bij ongevallen of rampen. Enkele voorbeelden hiervan zijn branden, ontploffingen, overstromingen, grondverschuivingen, verkeers- en spoorwegongevallen, vliegtuigcrashes, vervuilingen, chemische of nucleaire besmettingen, aardbevingen ... Het zijn de operationele eenheden van de Civiele Bescherming, de noodcentrales en de brandweer die deze taken opnemen.

Bijna 20.000 mensen werken dag in, dag uit aan de veiligheid van de bevolking en de hulpdiensten:

- 150 medewerkers bij de ondersteunende centrale directie in Brussel,
- 450 beroepspersoneelsleden en 400 vrijwilligers bij de Civiele Bescherming,
- 650 operatoren en calltakers in de noodoproepcentrales 112 en 101,
- 12.000 vrijwillige en 6.000 professionele brandweerslieden in de 34 hulpverleningszones en bij de brandweer van Brussel. Het personeel van de brandweer werkt rechtstreeks voor de zones.

De optimale werking en veiligheid van de Civiele Bescherming, de noodoproepcentrales en de brandweer is onze voornaamste zorg:

- Onze ingenieurs en experts besteden bijzondere aandacht aan de aankoop van een geavanceerde uitrusting voor de hulpdiensten. Ze onderzoeken en testen voortdurend innovatieve technieken en nieuw materieel die door de hulpdiensten gebruikt kunnen worden.
- We bereiden in overleg met alle partners het statuut, de organisatieregels en de werking van de brandweer en de Civiele Bescherming voor.

- Onze brandweerinspecteurs waken tijdens hun bezoeken aan de brandweer over de naleving van de reglementering en geven hun nuttige raad voor een betere werking.
- De experts van het Kenniscentrum voor de Civiele Veiligheid (KCCE) ontwikkelen standaard operationele procedures en opleidingen op basis van de noden van het terrein.

Civiele Bescherming

Onze Civiele Bescherming helpt de bevolking en andere hulpdiensten bij kleine en grote rampen in binnen- en buitenland. Ze staat steeds klaar om:

- op te ruimen en tussen te komen bij grote chemische of nucleaire vervuiling,
- op zoek te gaan naar overlevenden onder het puin na ontploffingen en aardbevingen,
- versterking te bieden aan de brandweer, de politie of medische diensten met gespecialiseerde teams en zwaar of bijzonder materieel.

Noodcentrales

De operatoren en calltakers in de noodoproepcentrales beantwoorden oproepen van burgers in nood en dit de klok rond, zeven dagen per week. Ze verwittigen brandweer, medische diensten en/of politie en geven hun de nodige informatie door voor een snelle en efficiënte interventie. Ze behandelen jaarlijks meer dan zes miljoen oproepen voor dringende hulp naar 112 (voor brandweer en ambulance) en 101 (voor politie).

Brandweer

De brandweer in België is georganiseerd in 34 hulpverleningszones en de brandweer van Brussel. De bevolking kan rekenen op ongeveer 6.000 professionele en 12.000 vrijwillige brandweerlieden.

De voornaamste opdracht van de brandweer is natuurlijk brandbestrijding.

Zij treedt daarnaast ook op:

- als ambulancedienst voor spoedgevallen,
- bij verkeersongevallen, voor de bevrijding van geknelde personen,
- om de openbare weg vrij te maken na een zwaar ongeval,
- bij overstromingen, explosies, instortingen ...
- bij kleine dagelijkse problemen zoals mensen die geblokkeerd zijn in liften.

Veiligheid en Preventie

Onze algemene directie Veiligheid & Preventie bouwt aan een veilige samenleving.

Dit gebeurt door:

- intens samen te werken met alle partners betrokken bij het veiligheids- gebeuren;
- te waken over de correcte naleving van een aantal specifieke wetten en administratieve sancties op te leggen in geval van inbreuken;
- maximaal in te zetten op preventie en burgers aan te sporen zelf initiatieven te nemen om hun veiligheid te verhogen.

We ondersteunen de steden en de gemeenten bij de uitwerking van hun lokaal veiligheids- en preventiebeleid. Daarnaast adviseren we de minister over het federale veiligheids- en preventiebeleid, stellen we actieplannen op en nemen we deel aan internationale werkgroepen omtrent lokale veiligheid.

Onze aandacht gaat uit naar de evaluatie van de lokaal ontwikkelde en federaal gesubsidieerde acties om de veiligheid van de burgers te verbeteren, alsook naar de ontwikkeling en ondersteuning van initiatieven die kaderen in de integrale en geïntegreerde aanpak van o.a. radicalisme, diefstal, geweld en overlast.

Burgerparticipatie en publieke en private samenwerkingsverbanden worden aangemoedigd omdat ze de bewustwording en weerbaarheid ten aanzien van bepaalde criminaliteitsfenomenen vergroten.

Onze algemene directie legt de private veiligheidssector een strikte reglementering op om de privacy en de grondrechten van de burgers maximaal te beschermen. Verder zijn we verantwoordelijk voor het afleveren van vergunningen en erkenningen en het uitreiken van identificatiekaarten. Desgevallend stellen we processen-verbaal op naar aanleiding van vastgestelde inbreuken en leggen we eventuele administratieve sancties op.

Onze algemene directie staat tevens in voor de coördinatie van het veiligheidsbeleid bij voetbalwedstrijden, hoofdzakelijk in de hoogste afdelingen. Preventieve acties, sensibilisering en waken over de naleving van de voetbalwet zijn dan ook zeer belangrijk.

Ook de ondersteuning van verschillende geledingen van de lokale politie behoort tot ons takenpakket. Verder houden wij het specifiek administratief toezicht op de beslissingen genomen door de lokale bestuurlijke overheid op het vlak van politie.

Onze algemene directie verzekert eveneens een kwalitatieve en neutrale behandeling van de dossiers over het beheer van de burgerlijke aansprakelijkheid van de politie. Wij volgen tevens de wet- en regelgeving op rond camera's en de gemeentelijke administratieve sancties (GAS).

Ten slotte zorgen we voor de coördinatie van de basisregelgeving voor de brandveiligheid van gebouwen en de toepassing ervan. Ook sensibiliseren wij de burger over brandveiligheid.

Crisiscentrum

De veiligheid van de burger is de belangrijkste prioriteit van het Crisiscentrum bij het beheren van noodsituaties en incidenten. Het Crisiscentrum is natuurlijk niet enkel actief tijdens een crisis: onze medewerkers volgen permanent de actualiteit op de voet.

Op basis van verschillende informatiebronnen maakt het Crisiscentrum dagelijks meerdere situatierapporten, die we uitsturen naar verschillende doelgroepen. We geven weersvoorspellingen, waterstanden, dreigingsevaluaties, veiligheidsmaatregelen ... door aan beleidsmatige en operationele diensten.

Onze hulp gaat van het inzetten van middelen en personen tot het nemen van beleidsbeslissingen. Daarnaast beschikken onze permanentiemedewerkers ook over procedures en databanken voor de acties bij verschillende risico's (informatieschema's, verwittigingsschema's ...).

Naast het coördineren van het crisisbeheer staat het Crisiscentrum ook in voor de noodplanning. We nemen steeds nieuwe initiatieven om de veiligheid van de bevolking bij noodsituaties te garanderen. Daarbij houden we rekening met de snelle veranderingen in de maatschappij. De noodplannen worden regelmatig getest om ze te toetsen aan de praktijk en om de procedures onder de knie te krijgen.

De voorbereiding van grote evenementen, betogingen en bezoeken van belangrijke personen worden vooraf grondig bekeken op het vlak van veiligheid. Op basis van deze veiligheidsanalyse nemen we de nodige maatregelen, die we communiceren aan de bevoegde politiediensten.

Digitale cartografie, videoconferentie, noodstroomvoorziening ... De infrastructuur van het Crisiscentrum kan steeds snel ingezet worden ter ondersteuning van het crisisbeheer.

Het waarschuwen van de bevolking valt ook onder ons takenpakket. Een manier om de bevolking te alarmeren, is het sirenenetwerk dat opgesteld staat bij Seveso-bedrijven en nucleaire sites. Een andere mogelijkheid is de tool BE-Alert, die het mogelijk maakt de burger sneller en duidelijker te verwittigen via (mobiele) telefonie.

Naar aanleiding van een Europese richtlijn worden sinds kort de passagiersgegevens van grensoverschrijdende vluchten opgeslagen en geanalyseerd door het Crisiscentrum. Dat is een bijkomende dienst die de veiligheid in onze samenleving moet verhogen.

Instellingen en Bevolking

Onze algemene directie Instellingen en Bevolking heeft een aantal diverse taken die een belangrijke impact hebben op het leven van de bevolking. Zo waken we over de democratische rechten en de identiteit van de burger.

Via de gemeenten zorgen we voor de productie en de verdeling van de elektronische identiteitskaart (eID), de vreemdelingenkaart en de Kids-ID, het identiteitsdocument en reisdocument binnen Europa voor kinderen jonger dan 12 jaar.

Met zijn eID kan de burger (online) zijn identiteit bewijzen. Daarnaast biedt de eID ook toegang tot heel wat diensten en onlinetoepassingen, zowel van de overheid als de privésector. Zo kan de burger er een rechtsgeldige digitale handtekening mee plaatsen op een document en vullen vele Belgen online hun belastingaangifte in. Heel wat attesten uit het Rijksregister kunnen door middel van de eID aangevraagd worden via de toepassing Mijn Dossier. De burger hoeft zich dus niet langer naar het gemeentehuis te verplaatsen voor deze attesten, maar kan ze via de computer downloaden.

Al deze elektronische identiteitskaarten zijn beveiligd met de modernste technieken.

Bij verlies of diefstal van zijn kaart neemt de burger contact op met de dienst DOCSTOP, onze helpdesk die zeven dagen per week dag en nacht bemand is. Daarop wordt het verloren of gestolen identiteitsdocument geblokkeerd, wat het risico op frauduleus gebruik ervan vermindert.

We beheren ook het Rijksregister, de centrale databank waarin alle bevolkingsgegevens zijn opgeslagen. Het Rijksregister bevat de bevolkingsgegevens van iedereen die is ingeschreven in een Belgische gemeente en van Belgen die in het buitenland verblijven en zich hebben ingeschreven in de bevolkingsregisters die bijgehouden worden op de consulaire of diplomatieke posten. Het Rijksregister verzekert de uitwisseling van de authentieke identificatiegegevens van personen tussen verschillende overheidsdiensten die toegang hebben tot deze gegevens. Voorbeelden hiervan zijn de kruispuntbank van de sociale zekerheid, het OCMW, de gemeenten en verschillende federale overheidsdiensten zoals Buitenlandse Zaken, Justitie en Financiën.

Verkiezingen zijn voor de burger de gelegenheid bij uitstek om zich uit te spreken over het beleid. Onze directie organiseert de federale, regionale en Europese verkiezingen. Telkens weer garanderen we een vlot en democratisch verloop van deze grootschalige onderneming: van het aanpassen van de

kieswetgeving over het verzamelen van de stemmen tot de verspreiding en publicatie van de resultaten.

Tot slot maakt ook de Protocoldienst deel uit van Instellingen en Bevolking. Deze dienst is onder andere verantwoordelijk voor het goede verloop van ceremonies en nationale plechtigheden zoals onze nationale feestdag, het huwelijk van een lid van de Koninklijke familie en staatsbegrafenissen.

Dienst Vreemdelingenzaken

Onze algemene directie Dienst Vreemdelingenzaken neemt beslissingen over de toegang van vreemdelingen tot het grondgebied, hun verblijf, vestiging en verwijdering.

Concreet leiden wij de binnenkomst en het verblijf van vreemdelingen in België in goede banen. Een vreemdeling die naar België wil komen, er wil verblijven of zich er wil vestigen – hetzij als toerist, student of werknemer, hetzij voor een familiebezoek of in het kader van een gezinshereniging – moet daarvoor onze toestemming verkrijgen. In dat geval vaardigen wij instructies uit om aan de betrokkene een visum of verblijfsvergunning toe te kennen.

Als vreemdelingen niet langer over een verblijfsrecht beschikken, treffen wij verwijderingsmaatregelen. Deze worden soms op gedwongen wijze uitgevoerd. Mensen zonder wettig verblijf kunnen in een gesloten centrum ondergebracht worden met het oog op hun verwijdering van het grondgebied. Wij beheren momenteel vijf gesloten centra: de centra voor illegalen in Merksplas, Brugge en Vottem, het repatriëringscentrum 127bis en het transitcentrum Caricole in Steenokkerzeel.

Op het vlak van asiel staat de Dienst Vreemdelingenzaken in voor de registratie van de asielaanvragen (inschrijving, afname van vingerafdrukken, taalkeuze enz.). Wij bepalen tevens of België de bevoegde EU-lidstaat is voor het onderzoeken van de aanvragen in het kader van de Dublinovereenkomst.

Om illegale immigratie op te sporen, ondersteunt de Dienst Vreemdelingenzaken de federale politie bij het controleren van en aan de Schengenbuitengrenzen. Ook verzamelen en analyseren wij alle informatie rond fraude, mensenhandel, mensensmokkel, schijnhuwelijken en schijnsamenwoonst.

Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen

Het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) is de centrale asielinstantie die geleid wordt door de Commissaris-generaal, bijgestaan door twee adjuncten. Zij zijn volledig onafhankelijk en onpartijdig.

De Commissaris-generaal en zijn medewerkers verlenen bescherming aan vreemdelingen die een gegronde vrees voor vervolging hebben overeenkomstig het Vluchtelingenverdrag van Genève (vluchtelingenstatus) of die een reëel risico op ernstige schade lopen bij een terugkeer naar hun land van herkomst (subsidiare beschermingsstatus).

Het Commissariaat-generaal kan dus internationale bescherming toekennen of weigeren. Het CGVS heeft eveneens de bevoegdheid om de vluchtelingenstatus of de subsidiare beschermingsstatus in te trekken en documenten van burgerlijke stand aan erkende vluchtelingen en staatlozen af te leveren.

Het CGVS telt ruim 500 medewerkers van wie het merendeel instaat voor de beoordeling van asielaanvragen.

Elke asielaanvraag wordt individueel onderzocht. De asielzoeker wordt gehoord door een geografisch gespecialiseerde protection officer, die het asielverhaal aan de objectieve situatie in het land van herkomst toetst. De dossierbehandelaar stelt een beslissing voor die nagekeken wordt door een supervisor en die vervolgens ter ondertekening voorgelegd wordt aan de Commissaris-generaal.

Om de asielaanvragen met de nodige kennis van zaken te kunnen beoordelen, beschikt het CGVS over een uitgebreide documentatie- en researchdienst, CEDOCA genaamd. Deze ondersteunende dienst bestaat uit een 30-tal onderzoekers, die elk gespecialiseerd zijn in een geografische regio. Ze verzamelen en analyseren informatie over de landen van herkomst van asielzoekers. Al deze informatie wordt in een performant documentatie-intranet verzameld en ter beschikking gesteld van de protection officers.

De drietalige website van het CGVS (www.cgvs.be) vormt een referentie voor objectieve en actuele informatie over de Belgische asielprocedure, de werking en het beleid van het CGVS.

Dagelijks consulteren honderden asielzoekers, vluchtelingen, subsidiair beschermden, advocaten, voogden, asielprofessionals, perslui, academici en burgers de site. Ook voor collega's van Europese asielinstanties is de website een solide informatiebron.

Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV) is een administratief rechtscollege samengesteld uit rechters die in alle onafhankelijkheid bij wijze van arresten uitspraak doen over een ingediend beroep.

Er zijn twee procedures voor de Raad. De eerste is de procedure volle rechtsmacht. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen doet hier uitspraak over de beroepen die worden ingediend tegen de beslissingen van de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.

De tweede procedure is de annulatieprocedure. Hier kan bij de RvV een beroep ingediend worden tegen beslissingen van de Dienst Vreemdelingenzaken met betrekking tot de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Het gaat dan bv. om een weigering voor een aanvraag tot gezinshereniging, een aanvraag voor een studentervisum etc.

De procedure voor de RvV is schriftelijk. Dit belet niet dat de partijen tijdens de terechtzitting mondeling hun opmerkingen kunnen maken. De rechter leidt de terechtzitting en wordt hierin bijgestaan door een griffier. Alle partijen moeten aanwezig zijn. Na de terechtzitting beraadt de rechter zich en spreekt hij een arrest uit. Tegen dit arrest kan enkel nog een cassatieberoep ingediend worden bij de Raad van State.

De Raad publiceert zijn voornaamste arresten op zijn website (www.rvv-ccce.be). Zodoende maakt de RvV zijn rechtspraak wereldkundig en integreert hij zich in de ruimere Europese en internationale context.

Federale diensten van de gouverneurs

Als commissarissen van de federale regering in de provincies, hebben de gouverneurs opdrachten gekregen om de uitvoering en de toepassing van de federale regelgeving te verzekeren. Het gaat om een heel verscheiden takenpakket in de volgende domeinen:

- civiele veiligheid en noodplanning,

- politionele veiligheid en openbare orde,
- specifiek administratief toezicht op de werking van de lokale politie,
- wapenwetgeving,
- brandweer,
- behandeling van rampenschade.

Daarnaast zijn de provinciegouverneurs betrokken bij de beleidsvoorbereiding van de taken die hun zijn toevertrouwd. De provinciegouverneurs zijn ook commissarissen van de regeringen van gewesten en gemeenschappen. Voor de uitoefening van hun federaal takenpakket, stelt de FOD Binnenlandse Zaken federale ambtenaren ter beschikking van de gouverneurs.

Het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad heeft een hoge ambtenaar en een vicegouverneur. De vicegouverneur wordt benoemd en afgezet door de Brusselse regering. De vicegouverneur, die perfect tweetalig is, moet erop toezien dat de wetten en reglementen over het gebruik van de talen in bestuurszaken toegepast worden in de gemeenten van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. Hij heeft hetzelfde statuut als een provinciegouverneur.

De adjunct van de gouverneur van Vlaams-Brabant waakt als regeringscommissaris over de correcte naleving van de taalwetgeving in bestuurszaken en onderwijs in de randgemeenten.

Contact

Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken

Leuvenseweg 1 - 1000 Brussel
 T 02 500 21 11 - F 02 500 21 28
info@ibz.fgov.be
www.ibz.be
 Facebook: @interieur.binnenlandse.zaken

Algemene Directie Civiele Veiligheid

Leuvenseweg 1 - 1000 Brussel
 T 02 500 21 11 - F 02 500 23 65
com.scv@ibz.fgov.be
www.civieleveiligheid.be
 Twitter: @CivilSecurityBe
 Facebook: @civilprotectionBE

Algemene Directie Veiligheid en Preventie

Waterloolaan 76 - 1000 Brussel
 T 02 557 33 99 - F 02 557 33 67
vps@ibz.fgov.be
www.besafe.be

Algemene Directie Crisiscentrum

Hertogsstraat 53 - 1000 Brussel
 T 02 506 47 11 - F 02 506 47 09
crisiscentrum@ibz.fgov.be
www.crisiscentrum.be
 Twitter: @CrisiscenterBE
 Facebook: @CrisiscenterBE

Algemene Directie Instellingen en Bevolking

Park Atrium, Koloniënstraat 11 - 1000 Brussel

T 02 518 21 31 - F 02 518 26 31

callcenter.rrn@rrn.fgov.be

www.ibz.rrn.fgov.be

Algemene Directie Dienst Vreemdelingenzaken

WTC II, Antwerpsesteenweg 59B - 1000 Brussel

T 02 793 80 00 - F 02 274 66 91

infodesk@ibz.fgov.be

www.dofi.fgov.be

Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen

WTC II, Koning Albert II-laan 26A - 1000 Brussel

T 02 205 51 11 - F 02 205 51 15

cgvs.info@ibz.fgov.be

www.cgvs.be

Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

Gaucheretstraat 92-94 - 1030 Brussel

T 02 791 60 00 - F 02 791 62 26

info.rvv-cce@ibz.fgov.be

www.rvv-cce.be

V.U.: Olivier Maerens, Leuvenseweg 1 - 1000 Brussel - 2017